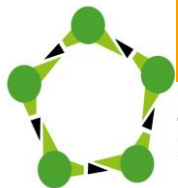

Management en implementatie van milieubeleid: lood in de bodem

dr. Frans-Bauke van der Meer
dr. Daisy Boers
prof.dr. Harry Geerlings
Studenten Bestuurskunde

Voorlopige rapportage

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Vraagstelling
- Aanpak onderzoek
- Bevindingen
- Analyse/verklarende factoren
- ➔ Discussiepunten

- Debat: vragen, opmerking, discussie

GGD

Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Vraagstelling

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Aanleiding
- Algemene vraag: welke factoren en mechanismen bepalen de mate en de effectiviteit van implementatie van milieu- en gezondheidsbeleid
- Casus: diffuus lood in de bodem
 - Hoe wordt beleid lokaal vorm gegeven en waarom?
 - Hoe krijgt de uitvoering vorm, met welk resultaat, hoe te verklaren?
 - Tot welke conclusies en vragen leidt dit?
 - Voor lood-in-de-bodembeleid
 - Voor milieu- en gezondheidsbeleid

GGD

Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Aanpak onderzoek

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Cases:
 - Amsterdam, Rotterdam, Zaanstad, Zuid-Holland
 - 11 andere gemeenten
 - Vergelijking lood-fijnstof Rotterdam
- Analyse kader
 - Theoretische factoren (context, situationele omstandigheden, uitvoerbaarheid, afhankelijkheden, belangen)
 - Rol actoren (bevoegd gezag, OD, GGD, ontwikkelaars, bewoners)
 - Documenten en 64 interviews met 51 respondenten

Casus Zaanstad: beleid en uitvoering

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Drie beleidssporen
 - Kinderspeelplaatsen boven 530 saneren
 - Gefaseerd onderzoek in 17.600 particuliere tuinen
 - Subsidieregeling
- Norm 800, daaronder gebruiksadvies
- Uitvoering
 - Kinderspeelplaatsen
 - Pilot tuinen
 - Subsidieregeling

GGD

Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Casus Zaanstad: actoren

- Gemeente
 - Afd. Vakspecialisten: initiatief, regie beleid, netwerken
 - Ingenieursbureau: aanbesteding, maatwerk
- Omgevingsdienst: handhaafbaarheidstoets, toezicht handhaving
- GGD:
 - Communicatie
 - Beperkte capaciteit
- Bewoners
 - Weinig onrust
 - Hoge deelname

Casus Zaanstad: observaties

- Beeld: voorloper, nette en krachtige aanpak
- Huidige inrichting maatgevend
- Aanwezigheid kinderen speelt niet mee
- Corporaties doen niet mee
- Doelverschuiving?
- Betrokkenheid OD, GGD
- Netto resultaat (ongeveer 15%?)
- Effectiviteit gebruiksadvies?

- Beleid
 - Uitgebreide inventarisatie → precies risicolocaties
 - Prioritering: 1) kinderspeellocaties, 2) moestuinen/stadslandbouw, 3) particuliere tuinen
 - Daarbinnen op basis van ernst verontreiniging, herontwikkeling en bewonersinitiatieven
- Norm 370 (370-750 zo mogelijk afdekken + gebruikadvies, boven 750 saneren)
- Inventarisatie gereed

Casus Rotterdam: actoren

- Gemeente
 - Politiek/bestuur
 - Ingenieursbureau: projectleiding
 - Intensief contact met GGD en DCMR
 - Ruimte en Wonen
- GGD: focus op feitelijke risico's, norm; meedenkend
- Omgevingsdienst (DCMR): adviserend, toezicht

Casus Rotterdam: observaties

- Veel geïnvesteerd in inventarisatie
- Nog nader onderzoek nodig
- Beperkte mogelijkheden om maatregelen te treffen
- Gemeente als probleemeigenaar
 - Budget als randconditie
 - Communicatie: info op website
 - ➔ Rol eigenaars, corporaties?

Casus Amsterdam: beleid en uitvoering

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Uniform beleid, maar op dit moment formeel niet helemaal duidelijk
- Nieuw beleid overwogen (norm, faciliteren eigenaars, communicatie)
- Uitvoering
 - Nieuwbouwlocaties: zo nodig sanering vooraf
 - Oudbouw: terughoudend beleid
 - Kinderspeellocaties nog niet systematisch bekeken
 - Beperkte communicatie
 - Onafhankelijk advies

GGD

Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Casus Amsterdam: actoren

- Gemeente: ambivalentie
 - Serieus probleem
 - Urgentie/mogelijkheden beperkt
- Rol GGD: bij beleidsvorming
 - Visie op communicatie
- Rol OD: VTH
 - Visie: serieus probleem
- Ontwikkelaars: belang bij vergunningen
- Ondernemers: vermijden overlast
- Bewoners

Casus Amsterdam: observaties

- Differentiatie in uitvoering
 - Perceptie probleem
 - Perceptie opstelling bewoners [inderdaad passief]
 - Uitvoerbaarheid
 - Regelgestuurd?
- Verhouding risicoverdeling en feitelijke aanpak
- Bekendheid en effectiviteit gebruiksadvies

Casus Zuid-Holland: beleid en uitvoering

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

- Nieuw beleid in ontwikkeling
- Sanering koppelen ruimtelijke ontwikkeling
- Voorgenomen inventarisatie kinderspeellocaties in aandachtsgebieden
- Geen onderzoek particuliere percelen
- Alblasserdam/Kinderdijk
- Feitelijk norm lijkt 800
- Gemeenten betrokken bij praktische aspecten
- Afronding lopende projecten

GGD

Rotterdam-Rijnmond

Erasmus

Casus Zuid-Holland: actoren

- Provincie
 - Beleid in ontwikkeling
 - Beperkte capaciteit
 - Opdrachtgever
- OD's
 - Uitvoerder met capaciteit
 - Verschillen in probleemperceptie/rolinvulling
- Gemeenten
 - Verschillen in probleemperceptie/urgentie
 - Beperkte capaciteit

Casus Zuid-Holland: Observaties

- Nog weinig onderzoek/sanering
- Soms verschil in visie gemeente vs OD

Conclusies

- **Beleid en concretisering uitvoering bepaald door**
 - Dominante probleemdefinitie
 - Perceptie van uitvoerbaarheid
 - Beschikbare middelen.
 - Situatieafhankelijke factoren
 - Interacties, relaties, afhankelijkheden
 - Doelverschuiving
- Verschillen in aanpak en veronderstellingen
- Nog geen harde conclusies over effect

Toekomstige ontwikkelingen

- Anticipatie op nieuwe inzichten/gegevens?
 - Anticipatie op toekomstige inrichting/gebruik
 - Anticipatie op verantwoordelijkheden en mogelijkheden in kader Omgevingswet
 - Aandacht bij gemeenten, provincie en ODs
 - Integrale afweging
 - Interne organisatie
 - Participatie
- ➔ Implicaties voor transitie m.b.t. bodem

Discussiepunten

- Urgentie vs realiseerbaarheid
- Huidig vs toekomstig gebruik
- Verantwoordelijkheid en financiering
- Communicatie
- Omgevingswet
- Aanvullend onderzoek?